

Araştırma Makalesi ♦ Research Article

**Bir Yemek Sosyolojisi Denemesi Örneği Olarak Melez Mutfaklar:
Sakarya'da Göçmenlik Deneyimleri (Çerkez Mutfağı Örneği)***

*Studying Hybrid Cuisines as Food Sociology:
Circassian Cuisine of Sakarya's Immigrants*

Adem SAĞIR*

Şehlanur EREK ÜLGEN*

 0000-0003-0763-0518

 0000-0001-7683-8844

MAKALE BİLGİSİ

ÖZ

Başvuru: 15. 06. 2022
Düzeltilme Talebi: 02. 07. 2022
Son Düzeltilme: 10. 07. 2022
Kabul: 26. 07. 2022
Online Yayım: 15. 08. 2022

Anahtar Kelimeler:

Yemek Sosyolojisi
Kültür
Göç
Mutfak
Çerkez

Yemek, tarih boyunca topluluklar için kültürel bir karşılaşma sahnesi olmuştur. Yemek ve kültür arasındaki ilişki melezlikleri, ayrılımları ve ortaklıkları yansıtmaktadır. Göçmenlik deneyimi ve mutfak ilişkisi kültürle güçlü bağlar kurmaktadır. Yemek ayrıca sembolik göstergelerden oluşmakta ve bu haliyle göçmenin kültürünü vitrine koyduğu bir alana dönüşmektedir. Yemek göçmeni anavatanıyla kültürel bir bağla tutmakta ve göçmen için bir toplanma merkezi olmaktadır. Yemek etrafında toplanan göçmenler, yeni bir dayanışma ve kimlik ağı kurmaktadır. Bu çalışma bir yemek sosyolojisi denemesi örneğidir. Çalışmada göç ve kimlik ilişkisi yemek ve mutfak pratikleri üzerinden kurulmuştur. Tartışmanın odağında ise özgün bir göçmen mutfağı olan Çerkez mutfağı yer almıştır. Çerkez mutfağı, yerel halk ve göçmen topluluklarla etkileşimleri, karşılıklı kültür aktarımını ve küresel değişimleri de içeren bir mutfaktır. Çalışmanın evrenini Sakarya ilinde yaşayan Çerkezler oluşturmaktadır. Sakarya, birçok farklı etnik ve yerel göçmen topluluklarca tercih edilen bir bölgedir. Dolayısıyla farklı mutfakların kesişme noktası olması bakımından Sakarya özellikle tercih edilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden amaçlı örneklem ve kartopu örneklemi kullanılmıştır. Sakarya'da Çerkezlerin yoğun yaşadığı Emirler, Alancuma ve Maksudiye köylerinde yaşayan 10 kişiyle derinlemesine görüşmeler yapılmış ve çalışma verileri betimsel analiz yöntemi ile yorumlanmıştır. Çalışmanın en temel bulgularından birisi kültürel karşılaşmalar yeni mutfak deneyimleri ortaya çıkarmaktadır. İkinci altı çizilmesi gereken bulgusu dernek vb. örgütlü yapıların göçmen mutfak kültürünün yaşatılmasında başat rol üstlenmesidir. Çalışmanın son vurgusuysa göçmenlerin, mutfak kültürlerini geleneksel törenlerle ve kutlamalarla yaşatmaya çalışmalarına olmuştur.

*Bu makale, 2. yazarın 2022 yılında Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde tamamladığı "Sakarya'da Göçmen Mutfağının Kültürel Kodları: Çerkez Mutfağı" başlıklı yüksek lisans tezinin bir bölümünün genişletilmiş ve güncellenmiş halidir.

*1Yazar İletişim/ Corresponding Author: Adem Sağır (Prof. Dr.), Karabük Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Karabük, Türkiye

✉ ademsagir@karabuk.edu.tr

*2 Şehlanur Erek Ülgen (Bilim Uzmanı), Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bölge Çalışmaları Ana Bilim Dalı, Karabük, Türkiye

✉ sehlanurerek@hotmail.com

Kaynak Gösterimi/ Citing This Article: Sağır, A. ve Erek Ülgen, Ş. (2022). Bir yemek sosyolojisi denemesi örneği olarak melez mutfaklar: Sakarya'da göçmenlik deneyimleri (Çerkez mutfağı örneği). *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 3(2), 123-139. doi:10.52108/2757-5942.3.2.2